

MAHALLE BASKISI

Seda Yürüyen

Bazen yaşamak çok zor gelmiyor mu size de? Hayatınızda birçok sevdiğiniz şeyi yapamıyor ya da yapıp bir kılıfına uydurmak zorunda kalmıyor musunuz? Şöyle bir off demiyor musunuz? Ve sonunda bıktım valla bu şekilde yaşamaktan şeklinde devam ediyorsunuz sözlerinize.

Maalesef toplumumuz kendine koyduğu katı normlar çevresinde hareket etmemizi bekliyor. Bu tabii ki belli bir seviyeye kadar normal bir şey... Sosyal yaşantının sonucu olarak her toplum ve topluluk kendine çeşitli normlar koyar ve herkesin buna uymasını bekler. Ama toplum olarak bizim üzerimizde hissettiğimiz çok daha farklı bir şey. Daha küçücükken “Eee yeter be!” diye isyan edebileceğimiz cinsten bir mahalle baskısı var üzerimizde.

Modern görüşlü bir ailede dahi dünyaya gelen birisi söz konusu baskıyı iliklerine kadar hissederken toplumun büyük bir kesiminin neler hissettiğini anlamak hiç de güç değil. İnsan başka toplumları yakından tanıdığı zaman farkı daha da iyi anlıyor. Yurt dışında yaşadığım zamanlarda, yaptığın hareketlere ve giydiğin kıyafetlere kimsenin hesap soran gözlerle bakmamasından bile belliydi her şey. Kimse giydiğiniz şeye göre kötü kadın iyi kadın damgasını bakışlarıyla yapıştırmıyordu üstünüze ve gece sokakta yürürken bir kadın olarak niye sokakta olduğunuzu kimseye anlatmak, hiç bir şeyi kılıfına uydurmak zorunda kalmıyordunuz. Çünkü siz kendi aklınızla ve kendi karar yetinizle bir bireysiniz ve kendiniz için en iyisine kendiniz karar verebilirsiniz. Bir başkası sizin verdiğiniz kararı bakışlarıyla dahi sorgulamak hatasında bulunmaz. Zira bu bireyin özgürlüğünü elinden almaktır.

Türkiye’de bir kadını sokak ortasında rahatlıkla öldürebilirsiniz ancak şöyle canınızdan bir parçaymış gibi sarılıp yanağından bile öpemezsiniz. Niye? Çünkü size sorulmadan oluşturulmuş toplum normları tarafından asla içi doldurulamayacak ahlak gibi bazı kavramlarla yargılanırsınız. Üstelik de bir kadını sokak ortasında bıçaklamak veya kafasına vura vura işkence etmek ahlaksızlıkların en büyüğü iken. Ahlak, etik, ... vb. terimler soyut kavramlar olmalarından ötürü hiçbir toplumda tam olarak açıklanamazlar. Bundan dolayı genellikle batı toplumlarında bu kavramlarla kimseyi kolay kolay kınayamazsınız. Maalesef baskıcı ortamlarda, bastırılmış duyguların ve dürtülerin insanları yönlendirdiği bir toplumda huzursuzluk, sevgisizlik, saygısızlık ortamının hüküm sürmesi ve küçücük yaştaki çocuklara tecavüzün ve işkencenin adeta normalleştirilmesi kaçınılmaz bir sonudur. Maalesef at gözlüklerimizi çıkarıp kişileri kendi hayatlarıyla ve kendi doğruları ve yanlışları ile bir arada bırakmadıkça asla ileriye gidemeyeceğiz. Özellikle kadınların sözde ve yasalarda eşit ancak toplumun her alanında erkekten bir adım geride görüldüğü ve tüm kararlarına karışıldığı bir ortamda yaşamaya mahkum olacağız.

Daha iyi bir toplumda yaşamak bizim elimizde. Unutmamak gerek ki doğru olanı, güzel olanı başkalarına anlatmaya çalışmak, bu normlar karşısında doğru olandan şaşmamak ve herkesin yaşam biçimine, öncelikle karşımızdaki de bizim gibi bir insan olduğu için saygı duymakla başlayacak her şey...